

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра теорії і методики спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

_____ доц.Гусєв С.О.

«_____» _____ 20____ р

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

**Теорія і методика викладання спортивних
ігор**

підготовки	бакалавра
галузі знань	01 Освіта / Педагогіка
спеціальності	014 Середня освіта (Фізична культура)
освітньої програми	Середня освіта. Фізична культура
факультет	Фізичного виховання і спорту

Робоча програма «Теорія і методика викладання спортивних ігор» для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра за спеціальністю 014 Середня освіта (Фізична культура), освітньої програми: Середня освіта. Фізична культура. 2020. 20 с.

« _____ » _____ 20 ____ р ____ с.

РОЗРОБНИК: **Щепотіна Н.Ю.**, старший викладач кафедри теорії і методики спорту, кандидат наук з фізичного виховання і спорту

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії і методики спорту

Протокол від « _____ » _____ 20 ____ р. № _____

Завідувач кафедри _____ В.М. Костюкевич

« _____ » _____ 20 ____ р.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету фізичного виховання і спорту

Протокол від « _____ » _____ 20 ____ р. № _____

Голова НМК _____ І.О. Асаулюк

« _____ » _____ 20 ____ р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти, освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
		014 Середня освіта (Фізична культура)
Кількість кредитів – денна форма - 2,0	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язкова
Індивідуальне науково-дослідне завдання: -	Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)	РІК ПІДГОТОВКИ
Загальна кількість годин – денна форма - 60 год		1-й
		СЕМЕСТР
		2-й
		ЛЕКЦІЇ
		<i>4 години</i>
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
		<i>6 годин</i>
		ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ
		-
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ
		-
		САМОСТІЙНА РОБОТА
		<i>50 годин</i>
		ВИД КОНТРОЛЮ: –

ПРИМІТКА:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи % становить:

для заочної форми навчання:

014 СОФК – 16,7 % аудиторні заняття / 83,3 % – СРС

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти, освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
		014 Середня освіта (Фізична культура)	
Кількість кредитів – денна форма - 4,0	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язкова	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: -	Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)	РІК ПІДГОТОВКИ	
Загальна кількість годин – денна форма – 120 год		2-й	
		СЕМЕСТР	
	3-й	4-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних - 2 самостійної роботи студента - 2</i>	Ступінь вищої освіти бакалавр Освітня програма: Середня освіта (Фізична культура)	ЛЕКЦІЇ	
		<i>4 години</i>	<i>2 години</i>
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
		<i>28 годин</i>	<i>30 годин</i>
		ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ	
		-	-
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ	
		-	-
		САМОСТІЙНА РОБОТА	
		<i>28 годин</i>	<i>28 годин</i>
ВИД КОНТРОЛЮ: -	ВИД КОНТРОЛЮ: залік		

ПРИМІТКА:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи % становить:

для денної форми навчання:

014 СОФК – 53,3 % аудиторні заняття / 46,7 % – СРС

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти, освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	
		014 Середня освіта (Фізична культура)	
Кількість кредитів – денна форма - 4,0	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язкова	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: -	Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)	РІК ПІДГОТОВКИ	
Загальна кількість годин – денна форма – 120 год		3-й	
		СЕМЕСТР	
		5-й	6-й
		ЛЕКЦІЇ	
		<i>2 години</i>	–
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
		<i>6 годин</i>	<i>8 годин</i>
		ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ	
		-	-
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ	
		-	-
		САМОСТІЙНА РОБОТА	
		<i>52 годин</i>	<i>52 годин</i>
		ВИД КОНТРОЛЮ:	ВИД КОНТРОЛЮ:
		–	залік

ПРИМІТКА:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи % становить:

для заочної форми навчання:

14 ФК – 13,3 % аудиторні заняття / 86,7 % – СРС

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання спортивних ігор» дисципліни є вивчення студентами теоретичного матеріалу, ознайомлення і засвоєння необхідних навичок технічних дій з м'ячем та без м'яча на рівні навчальної програми, оволодіння

методикою початкового навчання основним технічним прийомам гри та тактичним взаємодіям, а також організацією та проведенням змагань.

2.2. Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомлення з історією розвитку волейболу в світі, Європі й Україні;
- вивчення класифікації техніки і тактики гри;
- оволодіння методикою навчання і організацією навчально-тренувального процесу;
- удосконалення загальної та спеціальної фізичної підготовленості;
- оволодіння знаннями й уміннями щодо організації і проведення змагань з волейболу, методикою суддівства змагань;
- оволодіння знаннями щодо проведення науково-дослідної роботи з проблем волейболу;
- оволодіння практичними вміннями і навичками щодо самостійного проведення занять з волейболу.

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності

- здатність ухвалювати оптимальні управлінські рішення; сприймати, аналізувати й реалізовувати управлінські інновації в професійній діяльності;
- здатність відповідати за результати фахової діяльності, планувати та здійснювати професійний розвиток.

2.3.2. Фахові компетентності

- здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні;
- здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з фізичного виховання;
- здатність формувати предметні компетенції з видів спорту та раціональне поєднання нових підходів до освітнього процесу;
- здатність вести документацію, що забезпечує процес навчання з фізичної культури в середніх загальноосвітніх навчальних закладах;

- здатність до організаційної роботи у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, позашкільних закладах, фітнесу, рекреації.
- *2.4. Програмні результати навчання*
- уміти працювати в колективі та команді;
- виконувати професійні функції і типові задачі діяльності;
- уміти вирішувати та прогнозувати результати складних спеціалізованих задач та практичних проблем у сфері фізичної культури, що пов'язані із застосуванням відповідних підходів, теорій, методів та технологій;
- уміти вирішувати та прогнозувати результати складних задач та практичних проблем у галузі «Освіта» спеціальності Середня освіта (Фізична культура).

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. Теорія та методика спортивних ігор: волейбол.

Тема 1. Історичні аспекти та сучасні тенденції розвитку спортивних ігор.

Сутність та історія розвитку волейболу в світі, Європі, Україні. Еволюція правил ігор. Сучасний стан розвитку волейболу. Досягнення українських волейболістів. Правила гри.

Тема 2. Техніка та тактика спортивних ігор.

Характеристика техніки волейболу. Етапи та методи навчання технічним елементам. Тактика і стратегія у волейболі. Класифікація. Індивідуальна, групова і командна тактика. Тактичні системи гри. Методика навчання тактичним взаємодіям.

РОЗДІЛ 2. Методика початкового навчання техніці та тактиці спортивних ігор: волейбол.

Тема 3. Методика початкового навчання техніці переміщень.

Класифікація ігрових стійок у волейболі. Способи переміщень у волейболі: ходьба, біг, зупинки, стрибки, випади, повороти, падіння.

Тема 4. Методика початкового навчання передачам м'яча.

Класифікація передач м'яча. Техніка виконання передачі м'яча двома руками зверху та прийому-передачі м'яча двома руками знизу. Підвідні вправи та рухливі ігри для навчання й удосконалення передач. Типові помилки.

Тема 5. Методика початкового навчання подачам у волейболі.

Класифікація подач м'яча. Техніка виконання нижньої прямої, нижньої бокової, верхньої прямої, верхньої бокової подач. Підвідні вправи та рухливі ігри для навчання й удосконалення подач. Типові помилки.

Тема 6. Методика початкового навчання техніці нападаючих ударів.

Класифікація нападаючих ударів. Техніка виконання прямого нападаючого удару. Підвідні вправи та рухливі ігри для навчання й удосконалення нападаючих ударів. Типові помилки.

Тема 7. Методика початкового навчання техніці блокування.

Класифікація блокувань м'яча. Техніка виконання одиночного та групового блокування. Підвідні вправи та рухливі ігри для навчання й удосконалення блокувань. Типові помилки.

Тема 8. Методика початкового навчання тактиці спортивних ігор.

Класифікація, термінологія тактики гри. Індивідуальні, групові та командні дії в нападі та захисті. Методика навчання й удосконалення.

Тема 9. Індивідуальні тактичні дії в нападі.

Вибір місця. Індивідуальні тактичні дії при передачі. Індивідуальні тактичні дії при подачі. Індивідуальні тактичні дії при атакуючому ударі.

Тема 10. Групові тактичні дії в нападі.

Взаємодії між гравцями передньої лінії. Взаємодії між гравцями задньої і передньої ліній. Взаємодії між гравцями задньої лінії. Тактичні комбінації.

Тема 11. Командні тактичні дії в нападі.

Системи гри в нападі: з другої передачі гравцем передньої лінії, з другої передачі гравцем, що виходить до сітки з другої лінії, з першої передачі.

Тема 13. Індивідуальні тактичні дії в захисті.

Вибір місця. Дії гравця при прийомі подачі, атакуючого удару, при блокуванні.

Тема 14. Групові тактичні дії в захисті.

Дії гравців при блокуванні удвох, утрьох. Дії гравців при прийомі подач, атакуючих ударів, на підстраховці.

Тема 15. Командні тактичні дії в захисті.

Розстановка гравців при прийомі подачі. Системи гри в захисті при прийомі атакуючих ударів: кутом вперед, кутом назад, у лінію.

Тема 16. Спортивні ігри в системі освітніх шкільних і позашкільних закладів.

Організація і проведення навчальної та тренувальної роботи з волейболу в загальноосвітній та спортивній школі. Загальні та спеціальні засоби підготовки. Тестування і відбір дітей для секційних занять. Комплектування, підготовка, управління командою під час змагань.

РОЗДІЛ 3. Контроль і оцінка спеціальних умінь і навичок студентів зі спортивних ігор: волейбол.

Тема 17. Методика контролю техніки виконання основних ігрових прийомів.

Експертна оцінка оволодіння спеціальними вміннями та навичками. Виконання тестових вправ.

Тема 18. Основи викладацької діяльності.

Проведення окремих частин уроку за завданням викладача. Самостійний підбір вправ для вирішення поставлених завдань на уроці.

Тема 19. Правила змагань.

Суддівська жестикуляція. Суддівська практика. Правила гри. Суддівська колегія. Суддівська бригада.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання							
					бакалавр на основі ОКР «молодший спеціаліст»				бакалавр на основі ПЗСО			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі			усього	у тому числі		
ЛК		ПЗ	СР	ЛК		ПЗ	СР	ЛК		ПЗ	СР	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1. Теорія та методика спортивних ігор: волейбол												
Тема 1. Історичні аспекти та сучасні тенденції розвитку спортивних ігор	4	2	-	2	4	2	-	2	4,5	0,5	-	4
Тема 2. Техніка та тактика спортивних ігор	6	4	-	2	4	2	-	2	5,5	1,5	-	4
Разом за розділом 1	10	6	-	4	8	4	-	4	10	2	-	8
РОЗДІЛ 2. Методика початкового навчання техніці та тактиці спортивних ігор: волейбол												
Тема 3. Методика початкового навчання техніці переміщень	4	-	2	2	3	-	-	3	6,5	-	0,5	6
Тема 4. Методика початкового навчання передачам м'яча	10	-	6	4	3	-	1	2	8	-	2	6
Тема 5. Методика початкового навчання подачам у волейболі	8	-	4	4	3	-	1	2	7,5	-	1,5	6
Тема 6. Методика початкового навчання нападаючих ударів	6	-	4	2	3,5	-	0,5	3	7	-	1	6
Тема 7. Методика початкового навчання техніці блокування	6	-	4	2	3,5	-	0,5	3	7	-	1	6
Тема 8. Методика початкового навчання тактиці спортивних ігор	3	-	2	1	4,5	-	1,5	3	7	-	1	6
Тема 9. Індивідуальні тактичні дії в нападі	5	-	2	3	3	-	-	3	5,5	-	0,5	5
Тема 10. Групові тактичні дії в нападі	7	-	4	3	3	-	-	3	6,5	-	0,5	6
Тема 11. Командні тактичні дії в нападі	7	-	4	3	3	-	-	3	7	-	1	6
Тема 12. Індивідуальні тактичні дії в захисті	5	-	2	3	3	-	-	3	5,5	-	0,5	5
Тема 13. Групові тактичні дії в захисті	5	-	2	3	3	-	-	3	6,5	-	0,5	6
Тема 14. Командні тактичні дії в захисті	7	-	4	3	3	-	-	3	7	-	1	6

Тема 15. Спортивні ігри в системі освітніх шкільних і позашкільних закладів	7	-	2	5	3	-	-	3	8	-	-	8
Разом за розділом 2	80	-	42	38	41,5	-	4,5	37	89	-	11	78
РОЗДІЛ 3. Контроль і оцінка спеціальних умінь і навичок студентів зі спортивних ігор: волейбол												
Тема 16. Методика контролю техніки виконання основних ігрових прийомів	10	-	6	4	3,5	-	0,5	3	7	-	1	6
Тема 17. Основи викладацької діяльності	8	-	4	4	3,5	-	0,5	3	7	-	1	6
Тема 18. Правила змагань	12	-	6	6	3,5	-	0,5	3	7	-	1	6
Разом за розділом 3	30	-	16	14	10,5	-	1,5	9	21	-	3	18
УСЬОГО ГОДИН	120	6	58	56	60	4	6	50	120	2	14	104

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		денна форма	Заочна форма навчання	
			бакалавр на основі ОКР «молодший спеціаліст»	бакалавр на основі ПЗСО
1	Методика початкового навчання техніці переміщень	2	-	0,5
2	Методика початкового навчання передачам м'яча	6	1	2
3	Методика початкового навчання подачам у волейболі	4	1	1,5
4	Методика початкового навчання техніці нападаючих ударів	4	0,5	1
5	Методика початкового навчання техніці блокування	4	0,5	1
6	Методика початкового навчання тактиці спортивних ігор	2	1,5	1
7	Індивідуальні тактичні дії в нападі	2	-	0,5
8	Групові тактичні дії в нападі	4	-	0,5
9	Командні тактичні дії в нападі	4	-	1
10	Індивідуальні тактичні дії в захисті	2	-	0,5
11	Групові тактичні дії в захисті	2	-	0,5
12	Командні тактичні дії в захисті	4	-	1
13	Спортивні ігри в системі освітніх шкільних і позашкільних закладів	2	-	-

14	Методика контролю техніки виконання основних ігрових прийомів	6	0,5	1
15	Основи викладацької діяльності	4	0,5	1
16	Правила змагань	6	0,5	1
УСЬОГО ГОДИН		58	6	14

6. Теми лабораторних занять – навчальним планом не передбачено

7. Теми індивідуальних занять – навчальним планом не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		денна форма	Заочна форма навчання	
			бакалавр на основі ОКР «молодший спеціаліст»	бакалавр на основі ПЗСО
1	Історичні аспекти та сучасні тенденції розвитку спортивних ігор	2	2	4
2	Техніка та тактика спортивних ігор	2	2	4
3	Методика початкового навчання техніці переміщень	2	3	6
4	Методика початкового навчання передачам м'яча	4	2	6
5	Методика початкового навчання подачам у волейболі	4	2	6
6	Методика початкового навчання техніці нападаючих ударів	2	3	6
7	Методика початкового навчання техніці блокування	2	3	6
8	Методика початкового навчання тактиці спортивних ігор	1	3	6
9	Індивідуальні тактичні дії в нападі	3	3	5
10	Групові тактичні дії в нападі	3	3	6
11	Командні тактичні дії в нападі	3	3	6
12	Індивідуальні тактичні дії в захисті	3	3	5
13	Групові тактичні дії в захисті	3	3	6
14	Командні тактичні дії в захисті	3	3	6

15	Спортивні ігри в системі освітніх шкільних і позашкільних закладів	5	3	8
16	Методика контролю техніки виконання основних ігрових прийомів	4	3	6
17	Основи викладацької діяльності	4	3	6
18	Правила змагань	6	3	6
УСЬОГО ГОДИН		56	50	104

9. Індивідуальні завдання – навчальним планом не передбачено

10. Методи та технології навчання. Під час лекційних занять застосовуються новітні технології передачі інформації: презентації на основі мультимедійного забезпечення, використання Smart технологій.

У процесі практичних занять застосовуються наочні методи (показ, перегляд відео, макети, стенди тощо), словесні (вказівки, розповідь, команди, пояснення, словесні оцінки тощо), практичні методи (вивчення в цілому, вивчення по частинах, метод варіативної вправи, метод підвідних вправ, ігровий і змагальний методи).

Використання таких інтерактивних методів як мікровикладання, робота в парах, робота в групах, взаємонавчання тощо, що застосовуються на практичних заняттях, стимулює розвиток пізнавальної активності студентів, сприяє співпраці викладача зі студентами та студентів між собою.

Дистанційне викладання лекційного матеріалу здійснюється за допомогою таких сервісів для відео конференцій як Google Meet і Zoom. Теоретичні матеріали та презентації до лекцій розміщуються на платформі Google Classroom.

Курс «Теорія і методика викладання спортивних ігор» повністю забезпечений матеріалами для дистанційного навчання: методичні рекомендації, навчальні посібники доступні здобувачам з хмарного середовища Google Drive; дистанційні форми контролю підготовлені в Google Forms; у системі Google Classroom здобувачі вищої освіти отримують завдання для самостійної роботи, посилання на теоретичні матеріали або

відеофрагменти в Youtube для ефективної підготовки до практичних занять, консультації в чаті.

11. Критерії та методи оцінювання.

Основні якісні критерії оцінки: а) знань: системність, свідомість, повнота, глибина, дієвість; б) умінь: варіативність, стабільність, міцність. Для оцінки якості навчання застосовуються об'єктивні методи, формами контролю є:

1. Обов'язкове виконання самостійних робіт.
2. Опорний конспект.
3. Тестування за визначеними темами навчальної програми.
4. Виконання домашньої контрольної роботи.
5. Експертна оцінка виконання техніко-тактичних дій.
6. Усне експрес-опитування
7. Аналіз і оцінка педагогічних вмінь і навичок при проведенні окремих частин заняття та суддівства гри.
8. Усна відповідь на екзамені.

Критерії оцінювання відповіді на екзамені

Максимальна кількість балів – 100 балів.

Критерії оцінювання:

- правильність;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- точність;
- логічність;
- лаконічність.

Максимальний бал виставляється за умови, якщо відповідь студента у повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Вимоги до критеріїв оцінювання відповідей студентів

Оцінка студенту за екзамен виставляється за розширеною шкалою, шкалою ECTS та 100-бальною системою.

Оцінка **«відмінно» (ECTS – А (90-100 балів))** ставиться за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно та послідовно відповідати на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення на практиці; студент точно і повно відповів на запитання, а також чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання, вільно володіє науковою термінологією.

Оцінка **«дуже добре» (ECTS – В (80-89 балів))** ставиться за міцні знання навчального матеріалу, включаючи аргументовані відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення на практиці; при відповіді студент допустив деякі неточності або відповів не повно за умови, що принципові моменти питання розкриті правильно, а при розв'язанні практичного завдання допущені лише незначні неточності.

Оцінка **«добре» (ECTS – С (75-79 балів))** ставиться за міцні знання навчального матеріалу, включаючи аргументовані відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні неточності, за вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; студент допускає несуттєві помилки і не може чітко й повно відповісти на додаткові запитання за умови, що допущені помилки усуваються самим студентом, коли на них вказує екзаменатор.

Оцінка **«задовільно» (ECTS – D (60-74 балів))** ставиться за наявність у відповіді декількох суттєвих неточностей, нечіткість і неповноту відповіді. При розв'язанні практичного завдання допущені помилки і порушена логіка, що вплинуло на результат та правильність висновків.

Оцінка **«достатньо» (ECTS – E (50-59 балів))** ставиться за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності їх викладу, за слабе застосування теоретичних положень при виконанні практичних завдань.

Оцінка **«незадовільно» (за системою ECTS – FX (35-49 балів))** ставиться за суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань.

Оцінка **«неприйнятно» (за системою ECTS – F (1-34 бали))** ставиться за незнання значної частини навчального матеріалу, невміння застосувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань.

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		для заліку, екзамену
90 – 100	A	відмінно
80-89	B	дуже добре
75-79	C	добре
60-74	D	задовільно
50-59	E	достатньо
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	неприйнятно обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Навчальна та навчально-методична література.
2. Періодичні видання.
3. Навчальні та науково-популярні відеофільми.
4. Мультимедійне забезпечення лекційного курсу.
5. Електронні носії інформації.
6. Стенди.

14. Рекомендована література

Основна

1. Борисов О.О. Основи теорії методики викладання волейболу і футболу: навчальний посібник. Київ, 2004. 664 с.
2. Вознюк Т.В., Ковальчук А.А., Ковальчук О.В. Волейбол у закладах вищої освіти: навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Твори», 2019. 280 с.
3. Волейбол : навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю. К., 2009. 138 с.
4. Костюкевич В.М., Вознюк Т.В., Драчук А.І. Теорія і методика викладання спортивних ігор. Вінниця: Планер, 2012. 228 с.

5. Офіційні волейбольні правила 2017 – 2020 рр. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: http://advu.com.ua/sites/default/files/oficiyni_pravyla_voleybolu.pdf
6. Піменов М.П. Волейбол. Спеціальні вправи. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2001. 196 с.
7. Прозар М.В., Козак Є.П. Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол): навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2015. 234 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/1522>.
8. Пустовалов В.О. Волейбол (теорія і методика навчання): навчально-методичний посібник. Черкаси. 2011. 65 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: [http://fizkult.cdu.edu.ua/attachments/article/81/Пустовалов В. О. Волейбол \(теорія і методика навчання\).pdf](http://fizkult.cdu.edu.ua/attachments/article/81/Пустовалов%20В.%20О.%20Волейбол%20(теорія%20і%20методика%20навчання).pdf)
9. Спортивные игры : Техника, тактика, методика обучения : учебн. [для студ. высш. пед. учебн. заведений] / Ю. Д. Железняк, Ю. И. Портнов, В.П. Савин, А. В. Масаков; под ред. Ю. Д. Железняка, Ю. И. Портнова. М. : Издательский центр «Академия», 2002. 520 с.

Додаткова

1. Вознюк Т.В. Сучасні ігрові види спорту: навчальний посібник. Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. 350 с.
2. Кічук С.Ф., Авраменко В.Г., Лобанков В.С., Гавров Ю.Л. Спортивні та рухливі ігри з методикою викладання. Тестові завдання. Тернопіль. 2003. 186 с.
3. Козина Ж.Л. Индивидуализация подготовки спортсменов в игровых видах спорта : монография. Харьков, 2009. 396 с.
4. Костюкевич В. М. Структура технико-тактической деятельности высококвалифицированных футболистов разных игровых амплуа.

- Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. Харків, 2009. № 9. С. 67 – 70.
5. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця: Планер, 2014. 616 с.
 6. Костюкевич В.М. Організація і проведення змагань із спортивних ігор: навчальний посібник. Вінниця: «Планер», 2005. 216 с.
 7. Костюкевич В.М. Теорія і методика спортивної підготовки у запитаннях і відповідях: навч.-метод. посібн. Вінниця: Планер, 2015. 159 с.
 8. Ложкін Г.В., Бринзак С.С., Драчук А.І., Костюкевич В.М. Психологічний клімат спортивної команди: Навчально-методичний посібник для студентів інституту фізичного виховання і спорту. Вінниця: ВДПУ імені М. Коцюбинського, 2006. 113 с.
 9. Щепотіна Н. Педагогічний контроль фізичних навантажень і техніко-тактичних дій у структурі змагальної діяльності волейболісток. Спортивний вісник Придніпров'я. 2018. № 1. С.92–96.
 10. Щепотіна Н. Ю. Модельні характеристики змагальної діяльності волейболісток різної кваліфікації. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2015. № 2. С. 80–85.
 11. Щепотіна Н. Ю., Поліщук В. М. Управління тренувальним процесом кваліфікованих волейболісток на основі методів моделювання. Теоретико-методичні основи управління процесом підготовки спортсменів різної кваліфікації: колективна монографія; за заг. ред. В.М. Костюкевича. Вінниця: ТОВ «Планер», 2018. С. 202-227.
 12. Щепотіна Н.Ю. Модельні характеристики підготовленості та змагальної діяльності кваліфікованих волейболісток. Фізична культура, спорт та здоров'я нації. Вінниця: ТОВ «Планер», 2014. Вип. 18 (Том 2). С. 239–246.
 13. Pnytska G., Kozina Z., Kabatska O., Kostiukevych V., Goncharenko V., Bazilyuk T., Al-Rawashdeh A.-B. Impact of the combined use of health-

improving fitness methods (“Pilates” and “Bodyflex”) on the level of functional and psychophysiological capabilities of students. *Journal of Physical Education and Sport*. 2016. Vol. 1. P. 234-240.

14. Kostiukevych V., Lazarenko N., Shchepotina N., Kulchytska I., Svirshchuk N., Vozniuk T., Kolomiets A., Konnova M., Asauliuk I., Bekas O., Romanenko V., Hudyma S. Management of athletic form in athletes practicing game sports over the course of training macrocycle. *Journal of Physical Education and Sport*. 2019. Vol. 19 (Supplement issue 1). PP. 28-34. DOI:10.7752/jpes.2019.s1005.
15. Kostiukevych V., Lazarenko N., Shchepotina N., Poseletska K., Stasiuk V., Shynkaruk O., Borysova O., Denysova L., Vozniuk T., Dmytrenko S., Kulchytska I., Konnova M. Programming of the training process of qualified football players in the competitive period of the microcycle. *Journal of Physical Education and Sport*. 2019. Vol. 19 (Supplement issue 6). P. 2192-2199. DOI:10.7752/jpes.2019.s6329.
16. Kostiukevych V., Shchepotina N., Shynkaruk O., Koliadych Y., Hatsoieva L., Voronova V., Vozniuk T., Kaplinskyi V., Diachenko A., Chernyshenko T., Konnova M. Highly qualified grass hockey sportswomen’s adaptation to training intensity in the macrocycle preparatory period. *Journal of Physical Education and Sport*. 2020. Vol. 20 (SI 1). PP. 385 - 394. <https://doi.org/10.7752/jpes.2020.s1055>
17. Kostiukevych, V., Shchepotina, N., Shynkaruk, O., Kulchytska, I., Borysova, O., Dutchak, M., Vozniuk, T., Yakovliv, V., Denysova, L., Konnova, M., Khurtenko, O., Perepelytsia, O., Polishchuk, V., & Shevchyk, L. Training process construction of the qualified volleyball women players in the preparatory period of two-cycle system of the annual training on the basis of model training tasks. *Journal of Physical Education and Sport*. 2019. Vol. 19 (Supplement issue 2). P. 427-435.